

Biedrība „LATVIJAS SENIORU KOPIENU APVIENĪBA”

**23. maijā, notika ikgadējais Saeimas un NVO forums,
kura vadmotīvs šogad bija
«Latvija 2050 – veidosim kopā»**

Ikgadējais Saeimas un NVO forums ir kļuvis par parlamenta tradīciju, un Saeima to organizē ciešā sadarbībā ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

Lai uzlabotu un modernizētu parlamenta dialogu ar pilsonisko sabiedrību, Saeimas Prezidijs 2024.gada februārī ir apstiprinājis jaunu deklarāciju par Saeimas un pilsoniskās sabiedrības sadarbību.

Saeimas ikdienas darbā pilsoniskās sabiedrības iesaistei ir būtiska loma, vērtējot likumdošanas iniciatīvas un sniedzot priekšlikumus to pilnveidei.

Iespēju līdzdarboties izmanto arī **Latvijas Senioru kopienu apvienība**.

Darba kārtība

**Foruma darbība risinājās paralēlās tematiskās sarunās,
bet iesākās ar iedvesmas stāstiem**

Forumu atklāja Saeimas priekšsēdētāja **Daiga Mieriņa** un
Latvijas Pilsoniskās alianses padomes locekle **Regita Zeiļa**.

Foruma atklāšana

"Mūsu valsts sastāv no pamatvērtībām - mūsu valodas un demokrātijas," atklājot forumu, sacīja Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa un uzsvēra, ka demokrātijas stūrakmens ir pilsoniskā sabiedrība.

"Foruma diskusijas iezīmē to, kādu vēlamies redzētu mūsu Latviju – plaukstošu un zeļošu." D.Mieriņa akcentēja dialoga nozīmību un uzsvēra sarunu kā būtisku vērtību.

Iedvesmas stāsti

Gatis Krūmiņš, vēsturnieks,
Vidzemes Augstskolas vadošais
pētnieks

Inna Šteinbuka, Latvijas Fiskālās
disciplīnas padomes priekšsēdētāja,
Latvijas Universitātes profesore

Ieva Morica, fonda atvērtai
sabiedrībai DOTS izpilddirektore

LSKA 23.05.2025.

Ieva Morica

Nevalstiskajai organizācijai “Fonds atvērtai sabiedrībai DOTS” Ieva Morica pievienojusies 2002. gadā un vadījusi Baltijas-Amerikas partnerattiecību programmu, kā arī ilgtspējīgas attīstības, enerģētikas un sociālās uzņēmējdarbības programmas.

Ieva ir ne tikai šī fonda izpilddirektore. Kopš 2015. gada viņa ir sarunu festivāla “Lampa” direktore.

Sarunāšanās ir ceļš uz saprašanos. Ir jāpriecājas par iespēju dzīvot brīvā, skaistā, mierpilnā un demokrātiskā valstī un, ja mēs kaut ko ļoti gribam izdarīt, atradīsim tūkstošiem iemeslu tā pamatojumam, un otrādi.

Demokrātija nevar pastāvēt, ja cilvēkiem nav intereses un vēlme piedalīties valsts sabiedriskajā un politiskajā dzīvē. Ja cilvēkiem vienalga, demokrātija kļūst par čaulu.

NVO forumā pilsoniskās sabiedrības pārstāvji kopā ar parlamentāriešiem **izvērtē,**

- ko esam mācījušies no straujajām izmaiņām pasaulē un dažādajām krīzēm,
- ko esam pieredzējuši pēdējo gadu laikā, un
- kā jaunās zināšanas un pieredze var padarīt mūs stiprākus un noturīgākus.

Foruma dalībnieki spriež, kādu vēlamies redzēt Latvijas nākotni pēc 25 gadiem un ko varam darīt kopīgi jau tagad,

- lai nodrošinātu Latvijas nepārtrauktību,
- latviešu valodas, identitātes un kultūras attīstību un
- iedzīvotāju labklājības pieaugumu.

Vairākās paralēlās tematiskās sarunās foruma dalībnieki dalās savā skatījumā par dažādām tēmām:

- ekonomiku,
- ilgtspējīgu uzņēmējdarbību,
- drošību,
- izglītību,
- sociāliem jautājumiem,
- tautas ataudzi (demogrāfiju),
- veselību,
- demokrātiju,
- saliedētību un kultūru.

Foruma dalībnieku tematiskās sarunas

Dialogs

Foruma laikā notika sarunas Dialoga apļu formātā, kur viens no šiem apļiem ietvēra diskusijas par

- izglītības kvalitāti un pieejamību,
- līdzdalības lomu stiprā sabiedrībā,
- savstarpējo cieņu un vienlīdzību,
- medicīnas un sociālās drošības jautājumiem,
- lauku telpas un kopienu attīstības nozīmīgumu.

Demogrāfisko procesu rezultātā arī **Latvijas sabiedrība noveco** - pieaug gados vecāku iedzīvotāju īpatsvars. Dzīves ilguma pieaugumu lielākajā daļā pasaules valstu un īpaši valstīs ar augstāku labklājības līmeni ir veicinājuši zinātnes un medicīnas sasniegumi un dzīves kvalitātes uzlabošanās.

Iedzīvotāju novecošanās un ar to saistītais valsts izdevumu pieaugums ir būtisks izaicinājums. Tikpat būtisks ir jautājums par dzīves kvalitātes saglabāšanu, saskaroties ar novecošanu.

Aktīvās novecošanās principu ieviešana ir kļuvusi par vienu no 21. gadsimta sociālās politikas prioritātēm un ir iekļauta vairākos Eiropas stratēģiskās plānošanas dokumentos.

Sabiedrības novecošanās process ir straujš, tādēļ prasa tūlītēju valsts pārvaldes un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību šīs problēmas aktualizēšanā un risināšanā.

Trešās paaudzes universitāšu (U3A) tīkls ir mācību kursu, iniciatīvu un pasākumu kopums, kas rada platformu, kurā vecāka gadagājuma cilvēki paši piedalās dzīves kvalitātes veidošanā iesaistīšanos lēmumu pieņemšanas procesos, mazina bailes no novecošanas un tādējādi piedāvā risinājumus šai sarežģītajai sociālajai problēmai.

- **U3A**
- Latvijas seniori ir aktīvi un ieinteresēti savas dzīves kvalitātes veicināšanā, ievērojot veselīgas novecošanās principus.
- Latvijas sabiedrība ir iekļaujoša un atbalstoša senioriem, tajā ir samazinātas negatīvo stereotipu un eidžisma izpausmes attiecībā uz senioriem. Tiek veidota jaunā vecumdienu kultūra.
- Latvijā tiek veidota labvēlīga vide senioru izglītībai pašvaldību, reģionālā, nacionālā un starptautiskajā līmenī.
- Latvijas novados integrētas Trešās paaudzes universitātes, kas apvienojušās U3A tīklā senioru izglītības pakalpojumu attīstībai un sociālās labklājības veicināšanai.

- Senioru izglītotājiem - **U3A** tīkla pārstāvjiem notiek regulārs konstruktīvs dialogs ar publisko pārvaldi, pašvaldībām, valsts iestādēm un citiem lēmumu pieņēmējiem, lai veiktu likumdošanas un normatīvo dokumentu veidošanu sabiedrības novecošanās negatīvo seku mazināšanai.
- Darbs tiek balstīts uz faktiem par senioru vajadzībām un aktuālo situāciju sabiedrībā.
- U3A tīkls ir daļēji (pamata bāzes nodrošināšana) finansēts no valsts budžeta vai valsts realizētiem ES fondu projektiem.
- Valstī ir izstrādāts skaidrs, visiem saprotams un taisnīgs U3A sistēmas finansēšanas modelis.
- Par izlietoto finansējumu ikgadēji tiek sagatavotas un iesniegtas finanšu un uzlabojuma rādītāju atskaites.

LSKA 23.05.2025.

